

Finanční plány sekretáře pokladny.

V minulých dnech sdělovalo se z Washingtonu, že sekretář pokladny s dotčením prezidenta připravuje předlohu pro kongres za účelem nápravy měny a našeho finančního systému.

Ze naše měna nestojí na pevném základě, jest nepopíratelným. Viděli jsme to nejlépe minulý rok, kdy obava v možné vítězství Bryanových a znehodnocení měny způsobila poplach a třes a zbavila nás na nějaký čas právě o dobré měny zlaté i způsobila valné plynutí téže ze země ven a rozmnožení dluhu národního, jakož i bídné úroky a to měrou značnou, totiž o \$11,000,000 ročně.

Kde vada našeho systému spočívá, že každému pozorovateli jasným. Máme především v oběhu za \$346,000,000 vládních not čili zeleňáků. Mimo těch máme za \$112,000,000 not, kteréž byly vydány, za stříbro po zákonu Shermanovu. Konečně máme stříbrných certifikátů vydaných za různé stříbro v pokladně ležící skoro \$400,000,000, celkem tedy máme za více než \$800,000,000 úvěrních papírů, z nichž skoro polovice spočívá cele na úvěru národa a druhá polovice opírá se slabě o klesající stříbro, kteréž kdyby nyní všechno se prodalo, nepřineslo by ani polovici tolik, co zaň vyplaceno bylo.

Plán sekretářův rozdělen jest ve tři díly a sice prvně a především hodlá navrhnouti, aby na místo nynějších úpisů vládních v obnosu \$847,000,000, jež nesou 4 a 5 procent úroků a splatitelné jsou ve "tvrdé měně", byly vydány jiné a za tyto vyměnitelné úpisy, nesoucí pouze 2 1/2 procenta, avšak splatitelné ve zlatě. Touto záměnou ušetřilo by se na úroku ročně neméně než \$17,000,000 a tedy do té doby nežli tyto úpisy vyplaceny budou několik, set miliónů dolarů. Nikdo nemůže popíratí výhodu proposice této. Tak jako ode vždy, tak Spojené Státy i v budoucnosti dojista hodlají potci splatit dluhy své a to splatit je ve měně, kteráž za jedinou dobrou měnu uznávána jest v celém světě vzdělaném, ve měně zlaté aneb její hodnotě. Když to učiniti hodlají, tedy není příčina, proč by to nemohly na dluhopisech svých říci a tak ušetřiti dojista celou třetinu obnosu dluhu.

Vzdor tomu, že by tato změna byla velikou výhodou pro zem a že by ní utrpěli pouze jen ti zlo-pověstní kapitalisté, kteří jsou držiteli úpisů, přece očekávají nelze, že by změna tato senátem prošla. Převládáť v senátu posud ta samá většina, těch samých zásad a téhož smýšlení, kteráž nedala svolení prezidentu Clevelandovi, aby vydal úpisy splatitelné ve zlatě, ačkoliv byl by prodejem takovým vyzískal \$16,000,000, Což jim záleží na úspěchu a zdaru země, co na blahobytu lidu, co na prospívání a rozkvětu průmyslu, jen když mohou oblouditi lid svými nesmyslnými a nepoctivými teoriemi a pomocí toho oblouzeného lidu udržeti se u obecného žlabu?

Druhým článkem plánu sekretáře Gage jest stažení zeleňáků a Shermanových not. Za tím účelem hodlá navrhnouti, aby prodáno bylo \$260,000,000 úpisů, za kteréž, spolu i s nynější zálohou zlata v pokladně ležící, stáhly by se veškeré zeleňáky a Shermanovy noty, obnášející kolem \$460,000,000, z nichž však asi \$63,000,000 v pokladně se nalezá. Možno již předem tvrditi, že úmysl ten naráží na tuhý odpor v obou sněmovnách a že jest téměř nemožným, aby návrh ten schválení došel. Jest velmi pochybné, že by došlo tak brzo k tomu aby zeleňáky staženy byly, vzdor tomu, že jsou častěčně

příčinou nejistoty ve finančním našem systému. Ačkoliv nedá se popíratí, že absolutní bezpečnost spočívá právě v tom, když by vláda neměla žádné noty vlastní v oběhu, přece jen u většiny lidu převládá mínění, že zeleňáky jsou nejlepší našimi penězi, jaké jsme kdy měli, neboť v každý ze zkušenosti, že nepůsobilý žádný nesnáze, pokud důvěra ve vládu otřesena nebyla a nebezpečí spočívá pouze jen ve přílišném množství úvěrních neb papírových vládních peněz. Proto nepochybně, že většina těch, již jsou pro upravení finanční naší soustavy ve směru větší bezpečnosti souhlasila by s tím, aby část papírové měny odstraněna byla a tím system finanční na bezpečnější půdu postaven, aby totiž buď noty Shermanovy, anebo část zeleňáků staženy byly do té míry, do jaké bezpečnost toho vyžaduje, ale ku úpinému stažení všech dojista sekretář potřebnou většinu neobdrží. Hlavní námitkou proti tomu bylo by ovšem, že by se tím oběh papírové měny náhle a valně změnil.

Vůči této námitce navrhuje sekretář opatření třetí a to jest pozvuzení ku zakládání národních banků a vydávání jejich bankovek. Až štěstí a demagogové neustávají lžiti lidu, kteráž prý ty národní banky mají veliké výsady tím, že mohou vydávati bankovky a ty prý rozpůjčovati na úroky, máme přece jen to nezvratitelné faktum před sebou, že národní banky mají vydáno pouze jen za jednu třetinu svého kapitálu bankovek a pouze polovici tolik, co by dle svých úpisů, jež v zásobě mají, vydati mohli. To samo jest již důkazem, že blábolení demagogů jest pouhý bezpodstatný tlach, neboť kdyby spočívala v tom skutečně taková výhoda jak jest to nesevědomitými hubukáři hlášáno, viděli bychom dojista, že by všechny banky nynější vydávaly bankovek plně tolik, co by zákon dovoloval a jiné nové banky by se zakládaly všude, jelikož každý má volno bank takový založiti, když potřebného kapitálu k tomu má. Peníze k půjčení na farmy na 6 procent nebyly by dojista k dostání, kdyby uložením jiným způsobem, zakládáním národních banků, přinášely užitku mnohem většího.

Sekretář Gage proto navrhuje, aby nynější daň na bankovky národních banků snížena byla na osminu jednoho procenta, dále, aby mohly národní banky zakládány býti s menším kapitálem než dosud a aby jim dovoleno bylo vydávati bankovky v plném obnosu ceny úpisů a konečně, aby za náležitých opatření měly banky právo vydávati bankovky do 25 procent svého akciového kapitálu.

Ani tato třetí proposice nedojde asi schválení kongresu, aspoň ne senátu, neboť ti sami demagogové, kteří usilují o znehodnocení naší měny, jsou též odpůrci národních banků a nepropůjčí hlas svých k tomu, co by směřovalo k jejich rozhojnění, byť tím i naše měna oběhová rozmnožena byla. Proto asi žádná část tohoto návrhu sekretáře nedojde k uskutečnění, aspoň ne pokud kongres v nynějším složení setrvá.

"Pryč s melancholií"

a povelte trdnomyslnosti "vari" zní velmi dobře, jestli však stěží jest "těžkomyslnosti" zaviněnou nezdravostí a nádvakem k ní žloutenkou, nemůžete jen říci "odejdi" a tak se jich zbaviti. Pravý prostředek spočívá v Hostetterově žaludovní hořké, po níž budete rychle začínati, jestli s chutí a vaše játra uve dena budou do pravidelného pořádku. Nejen to, ale můžete ulehnoti bez obavy, že ve snách bude vám ohromný Washingtonův pomník tlačiti žaludek. Jestli pozorujete příznaky zachvatů zimy, stannice, nehubě ledvin neb revmatismu, povelte Hořkou ihned na pomoc "nežli se přilohí něco horšího." Chabý stav těla jest rychlej tontou lívkou změnu ve zdravý, nežli jakýmkoliv jiným lékem. — Vinná sklenice třikrát denně

Karanténa, nedostatky a vady její.

Napsal Dr. Rudolph B. Smith, praktický lékař v Crete, Neb.

Kdykoliv hrozí nebezpečí nějaké epidemie, obyčejně horlivě přeflášá se otázka, jak mu zabrániti a předejiti, aby se nákaza nešířila. Tak i tentokrát na Jihu, zejména pak v New Orleansu, Galvestonu a jinde, kde ládi žlutá zimnice. A jako všude, tak i zde prvním opatřením jest náramně slavná — karanténa.

Každý odborník musí ovšem uznati, že ochranná opatření, jako karanténa, jež počínají teprve, když epidemie vypukla, jako v případě výše zmíněném, mají věru jen malou cenu. Assanační práce, která počivě provádí se po léta za dozoru svědomitých úřadů zdravotních, nepodléhajících vlivům někdy špinavé politiky, zmožou něco a vyčistí půdu od nakažlivých zárodků. Jen taková důkladná assanace poskytuje, hlavně ve městech velkých, jedinou spolehlivou záruku před veškerými epidemiemi, zejména pak před cholera, žlutou zimnicí, skvrnitým a bílým tytem, hlavničkou atd. Budoucnost nás poučí a již dnes použijeme se o tom všude, že místa s dobrými stokami, zdravotní vodou, jatkami rozumně zřízenými a p. poskytují daleko příznivější číslce úmrtnosti a chorob, nežli místa, jež špatnou mají kanalisaci, špatné vodovody atd. Úmrtnost hlavničkou klesla na příklad v Mnichově, dle zpráv rady zdravotní, za posledních deset let — na bod nejnižší jen zásluhou assanace.

To všechno víme, ano víme, jak vypadá to v New Orleansu, Galvestonu a jiných městech jižních, kde dnes karanténu se uzavírají, aby zítra znovu a znovu proti assanaci se prohřešili. Čekat, až epidemie se vyskytne a horem pádem čtít ji "vykouřiti" aneb karanténou odstraniti, jest směšné, tím směšnější, že nehodno pokroku našeho století. A když tak člověk čte poplašné zprávy denního tisku a pochvalování si karantén v krajích, kde žlutá zimnice ládi, musí věru mimoděk se usmáti a diviti jen, co tak ubohé anglické čtenářstvo chuděrka musí někdy spolykati.

Nám však, jimž záleží na skutečném poučení a svědomitém rozboru, bude dojista časové a zajímavé zároveň, povíme-li si o karanténách a komisích zdravotních trochu pravdy. Tak slyšme jen, co před nějakým časem řečeno bylo v akademii věd v Paříži o instituci karantén, nazvali je barbarským systémem, jenž slouží jen k tomu, aby se morová rána soustřeďovala, hromadila a šířila, aniž by pravidelný vývin epidemie zastavili. Dr. Imray poukazuje pak k tomu, že město Liverpool, ač udržuje neustálý styk a nepřetržitě spojen s pověstnou Bombaí, ač nepřaló karanténám, vždy bylo ušetřeno na př. asijské cholery. Bázeň před karanténou nutí kapitány ke lži a tak jde i jinde.

Hygiena jest vše! Jednotlivci, úřady, země i státy za tímto heslem krácejíce, zvitězí nad nepřitelem epidemie jakékoliv. U nás ve Spoj. Státech však schází ještě jedno a sice úřady zdravotní, pak-li práce jejich měla býti účinnou, nesměly by podléhati vlivům politickým, zasloužili a osvědčení pracovníci jednotlivých odborů zdravotních a ústavů, přednostové spolkových, státních a místních zdravotních komisí nesměli by podléhati libovůli lecjakého wardenho aneb jiného politikáře ze fernesla, jakž toho i dosti dokladů máme ve státu Nebrasce v době právě přítomné a ve státech jiných, zejména v New Yorku a Illinoisu.

"Karantény jsou mrtvy!" píše dr. Monin, jenž se zvláště vervou tlumočí nejširším kruhům francouzským vědy lékařské a dr. Květ opravuje jeho soud. Karantény vymizí samy sebou, až krásná svatá věda hygiena pronikne veškeré vrstvy, až jejím zásadám bude se učiti každý, i školák, který dnes obtěžuje mladý svůj mozek věmi zbytečnými.

A co je vlastně karanténa? Papírový kruhůl proti dělovým kulám. Ty malé, nepatrné Čechy — ten malý, stále posmívaný národ dokázal u věci této více a učenci jeho v Moskvě minule opět vyniknuli na světovém sjezdu lékařův, nežli chvástávi Němci a jini. Tak na příklad, když roku 1886 ohrožovala Čechy cholera, jednala o případných opatřeních zvláštní komise a ta lokázala více, nežli veškeré karantény v Němcích, ano Praha byla vzorem městům jiným, v zemích cizích.

V Chicagu za nešťovinné epidemie měli také zdravotní úřad, jako obyčejně, ve spárech politického vlivu se nalézající. Mnohý čtenář útrpně se usměje, vzpomínaje sobě smutných výstupů tehdejších. Jest mi známo, jak nespravedlivě soudí se o úřadech zdravotních a komisích dobrých, což potom o těch, jež třeba dobrou měli vůli, ale jsou na fetzku politiky. Každý člověk myslí, že má právo charakterizovati a posuzovati činnost jejich nevážně. Každý neúspěch svaluje se na jejich bedra a přec pracují na mnoze dosti vydatně, jen když v čas činnosti zahájí a nenarazí na překážky samotného obecnstva, při jehož dobré vůli platí pilný zdravotní úřad více, nežli desaterý karantény.

Obecnstvo právem žádá, aby jej stáť a úřady chránily a když úřady zdravotní horlivě pracují, konají svou povinnost a úkolu svému snaží se učiniti zadosť — nemá rozhodovati žádný vliv politický, aniž vliv nějakého gubernéra, jenž o ústavech státních, zdravotnictví a náležitě správě ví asi tolik, jako koza o petřelích. Žel, že v zemi této ještě asi na dlouho nebude jinak, a Čechy, jež valně v ohledu tom předstihly Němce, které si přece v ohledu vědeckém osobuje předáctví, mohou i Američanům vhodným býti vzorem.

Věk v domácnosti nutná. Tak nazývá pan Ondřej Abrahamson v Little Cobb, Minn. Dra. Petra Hoboka v následujícím dojisu: "Jako lék rodinný má hodnotu, kterou nelze přeceniti. Každý v okolí tomtu který ho užíval, jest téhož náhledu. Vím, že užívání Dra. Petra Hoboka uspoří mnoho strachu a bēdy v domácnosti zrovna tak jako veliké úcty lékařské. Užíval jsem ho ve své rodině s velkým úspěchem a mám za to, že je to věc pro domácnost skutečně nutná."

Tisíce jiných svědčilo tímže způsobem. Pávod v historie tohoto léku opírávají zajímavostmi. Malý časopis "Světlo" sděluje o něm vše. Poslá se bezplatně na kteroukoliv adresu. Pište na Dr. Petr Fahrney, 112 114 So. Hoyle Avenue, Chicago, Ills.

Postarejte se o budoucnost svých rodin

přistoupit k rozvíšenému řádu

WOODMEN of the WORLD, jenž vyplácí pojistné správně a rychle.

JEDNÁNÍ V ŘEČI ČESKÉ.

Hledají se jednatelé, k založení nových táborů. Výhodné podmínky.

Dopisujte o podrobnosti český neb anglicky na vrchního velitele

J. C. ROTT, 311 Sheely Block, OMAHA, NEB.

— Předplácejte na Knihovnu Americkou, pouze \$1.00 ročně.

Resoluce

přijata na sjezdu novinářů slovan- ských v Clevelandu, O., dne 14. října '97.

(The New Yorkish Truth.)

My, tu v Česko Národní Síně dnes shromáždění slovanští novináři,

uváživše, že dosavadní nedostatky všeslovancké vzájemnosti hatí pokrok našeho slovanckého plemene na půdě nové vlasti,

uváživše, že za posledních časů na úkor plemene našeho vzmahají se nativistické zásady,

uznavše, že "V jednotě síla" jest jedinou spásou, která chránit nás může před těmi, kteří mimovolně neb úmyslně svými skutky urážejí ústavu Spoj. Států,

uváživše, že je to naší první povinností jako občanů Spojených Států ústavu tuto chrániti, a

uváživše, že poslední krvavé události v Lattimers, Pa., nejsou nic jiného, než skvrnou na hvězdnatém prapore svobody, rovnosti a bratrství,

usoááme se:

1. vyzvatí každý slovancký časopis, vydavatele, majitele, redaktora i zpravodaje a literáta vůbec, aby stali se členy "Svazku slovanckých novinářů",

2. požádati každý slovancký spolek a každého věrného Slovana vůbec, morálně i hmotně napomáhat práci jmenovaného svazku,

3. vyzvatí celý slovancký národ na půdě americké žijící, k obelání slovanckého sjezdu, na kterém založena má být slovancká liga,

4. vysloviti soustrast rodinám lattimerských obětí, slibujice jim veškerou možnou podporu a výboru, který se má domáhati spravedlnosti, naší pomocnou pravici.

5. a vzdáti díky Patronátu Č. N. Síně i výboru, který nás tak skvěle přivítal a pohostil, zvláště spanilomyslným dámám, jakož i novinářstvu anglickému za příznivé zprávy srdečné díky.

Členem svazku slovanckých novinářů může být každý vydavatel, majitel, redaktor a zpravodaj slovanckých časopisů (zpravodaj, je-li nejméně půl roku už činným) dále každý slovancký literát vůbec. Časopisy platí přistupného \$3. jednotlivec \$1.50. Přispěvky řídí se dle potřeb. Sjezd se odbývá v čase a místě úřednictvem určeném.

Nový KLONDIKE objeven.

Právě jsme dostali do prodeje od výhodných kapitalistů 8000 akrů pozemků, mezi nimiž jsou též vzdělané farmy, většinou v okresích Stanton a Colfax, Nebr. Pozemky tyto leží vešmě v nejúrodnější části tohoto státu a mají skvělou vyhlídku do budoucnosti. Mnohé z těchto pozemků nevzdělané můžeme prodati od \$10.00 akr na horu. Jest to jediná a takřka poslední příležitost ve státu tomto koupit tak dobré pozemky za málo peněz. A protož by naši krajané neměli tuto příležitost propásti.

O další podrobnosti blaše se přimně neb ústně u

Folda, Mundil & Rayman, Clarkson, Neb. 3x

FR. CUBA ...ČESKÝ PRÁVNÍK...

VE SCHUYLER - - NEBR.

Vede právní pře při všech soudech v kterékoliv části státu a poslouží právní radou ve všech případech. Pečuje bedlivě a osobně o všechny záležitosti mu svěřené. REFERENCE: Bankovní dům F. Foldy. Adresujte: Fr. Cuba, Schuyler, Neb

Předplácejte na "Knihovnu Americkou", pouze \$1 ročně.